

## РЕЦЕНЗИЯ

от проф. д-р Анна Илчева Цоловска,

член на научно жури по процедура за заемане на академична длъжност „доцент“

в Област на висше образование 8. Изкуство

Професионално направление 8.2. Изобразително изкуство

(Графичен дизайн)

Факултет по науки за образованието и изкуствата

СУ „Св. Климент Охридски“

Конкурсът е обявен в Държавен вестник ДВ, бр. 103 от 12.12.2023 г.

Процедурата на конкурса е в пълно съответствие с изискванията на държавните и университетските нормативни документи относно заемането на академични длъжности. В конкурса за заемане на академичната длъжност „доцент“ в Област на висше образование 8. Изкуство, Професионално направление 8.2. Изобразително изкуство (Графичен дизайн) участва един кандидат – гл. ас. д-р Явор Спасов Грънчаров.

Конкурсът е обявен за нуждите на Катедра „Визуални изкуства“, Факултет по науки за образованието и изкуствата, СУ „Св. Климент Охридски“.

### **Данни за кандидата:**

През 2007 г. Явор Спасов Грънчаров завършва висше художествено образование – степен „Магистър“ в специалност „Изобразително изкуство“, в магистърска програма „Педагогика и семиотика на изобразителното изкуство“, ФНПП, СУ „Св. Климент Охридски“, София.

В периода 2012 - 2017г. преподава като хоноруван асистент в СУ „Св. Климент Охридски“, ФНОИ, към специалност „Изобразително изкуство“, София.

През 2017 г. Спечелва конкурс за асистент по „Графичен дизайн“ и „Софтуер за графичен дизайн“ в катедра „Визуални изкуства“, към СУ „Св. Климент Охридски“ – ФНОИ, катедра „Визуални изкуства“, София.

През 2019 г. защитава докторска дисертация към СУ „Св. Климент Охридски“, ФНОИ, катедра „Визуални изкуства“ на тема: „Съвременни

тенденции в графичния дизайн и приложението му при създаване на учебници, учебни помагала и рекламни материали“.

От 2020 г. е главен асистент по „Графичен дизайн“, „Графичен дизайн и визуална комуникация“ и „Софтуер за графичен дизайн“ в катедра „Визуални изкуства“, към СУ „Св. Климент Охридски“ - ФНОИ, катедра „Визуални изкуства“, София.

От 2002 г. до настоящия момент работи на свободна практика в областта на графичния дизайн и рекламата за различни фирми и институции.

#### **Обща оценка на хабилитационния труд на кандидата:**

В настоящия конкурс Явор Грънчаров се представя с хабилитационен труд „Графичният дизайн – съвременни тенденции, естетика, функционалност“ като в него предоставя богато портфолио с визуален материал подкрепящ приносния характер на труда. Считаю, че трудът съответства напълно на темата на конкурса.

Пълният брой на всички активности на Явор Грънчаров са описани надлежно в документацията на конкурса. Подадените по конкурса материали напълно отговарят на изискванията на ЗРАСРБ.

Хабилитационният труд предлага цялостно презентирание на многостранната дейност на Явор Грънчаров като графичен дизайнер, художник и преподавател в областта на графичния и 3D дизайн. Фокусиран върху произведенията, разработени по време на преподавателската дейност на Грънчаров като главен асистент в катедрата по „Визуални изкуства“ във ФНОИ, текстът насочва погледа към едно творческо пътуване, обхващащо периода от 2020 г. до днес. Похвален аспект на този труд е точният подбор на работите, съобразени със специфичните критерии на конкурса за длъжността доцент по „Графичен дизайн“. Стратегическото групиране на произведения на автора въз основа на художествени характеристики и цели осигурява структурирано представяне, което не само демонстрира неговите умения, но също така е в съответствие с очакванията за академичната позиция. Организацията на произведенията служи на двойната цел да предостави подробен преглед на приноса на автора в областта на графичния дизайн и да илюстрира развитието на неговите умения и компетенции през последните четири години.

Включването на произведения от изложби и дизайни на проекти подчертава ангажимента както към преподаването, така и към артистичните начинания, демонстрирайки непрекъснат стремеж към развитие в рамките на динамичния пейзаж на

графичния дизайн. Още в заглавието на хабилитационния труд „Графичният дизайн – съвременни тенденции, естетика, функционалност“ се откроява силата на тезата, която е в експлицитното артикулиране, от страна на автора, на творчески и научни постижения. Използвайки специализиран софтуер и придържайки се към съвременните тенденции в дизайна, той демонстрира ясно осъзнаване на непрекъснато развиващия се характер на областта. Интегрирането на различни начини на творческо изразяване отразява постоянното изследване на възможните пътища на графичния дизайн, подчертавайки смисъла да бъдеш иновативен. Акцентът върху графичния дизайн като основен елемент във всяка работа е особено забележителен. Умелото авторско прилагане на визуални елементи и текстури не само обогатява визуализацията, но и подобрява функционалността, правейки идеите на автора по-достъпни и възприемаеми. Този подход има за цел да подчертае специфични аспекти, които иначе биха могли да бъдат пренебрегнати, свидетелства за обмислено и целенасочено използване на принципите на графичния дизайн като средство за комуникация и акцент в смисъл на фокус.

Трудът е поднесен в три части – „Дейности и реализации в областта на графичния дизайн“, „Творчески изяви“ и „Преподавателска дейност“. В раздела отнасящ се до графичния дизайн, включването на дизайни, свързани с катедрата по „Визуални изкуства“ и проекти за ФНОИ, допълнително затвърждава практическото приложение на уменията на автора. Тази връзка с проекти от реалния свят не само предоставя осезаеми доказателства за приноса на автора, но също така е в съответствие с академичния и професионален контекст, демонстрирайки уместността на неговата работа отвъд границите на теоретичния дискурс. В обобщение, тезата ефективно съчетава правилен подбор на произведения, ясна артикулация на творчески и научни постижения и съзнателно прилагане на принципите на графичния дизайн. Това е доказателство за приносите на автора към напредъка в областта на графичния дизайн чрез динамично взаимодействие на преподаване, артистичен израз и ангажираност със съвременните тенденции и технологии.

Творческите изяви на Явор Грънчаров в областта на дизайна са впечатляващи както като количество, така и като качество. Затова тук ще бъдат посочени само някои от тях, също и участия в общи изложби, форуми, публикации, доклади и уъркшопи от последните години, които представят неговите постижения като дизайнер, артист и преподавател:

### **Публикации:**

Явор Грънчаров. Семиотиката в графичния дизайн и визуалната комуникация. Годишник Книга Изкуства на ФНОИ, брой:116, Университетско издателство „Св. Климент Охридски“, 2023, стр.:267-285, ISSN (print):2738-7062

### **Графичен дизайн:**

**2023 г.** – „Графичният дизайн – съвременни тенденции, естетика, функционалност“ – авторски албум с художественотворческа дейност, Университетско издателство „Св. Климент Охридски“, София, 2023. ISBN 978-954-07-5879-4

**2023 г.** – Графичен дизайн на книжното тяло на годишник на СУ „Св. Климент Охридски“, ФНОИ, книга изкуства, том 116, ISSN 2738-7062. [https://fnoi.uni-sofia.bg/?page\\_id=5600](https://fnoi.uni-sofia.bg/?page_id=5600) [прегледан 22 декември 2023].

**2022 г.** – каталог „А/СИМЕТРИЯ“, Автор: Лаура Димитрова, Университетско издателство „Св. Климент Охридски“, София, 2022. ISBN 978-954-07-5515-1.

**2022 г.** – Сборник Трета научно-практическа конференция „Образование и изкуства: Традиции и перспективи“, ISSN 2738-8999.

[https://fnoi.uni-sofia.bg/wp-content/uploads/2022/11/Sbornik\\_Obrazovanie\\_Izkustva\\_2022\\_web\\_Optimized.pdf](https://fnoi.uni-sofia.bg/wp-content/uploads/2022/11/Sbornik_Obrazovanie_Izkustva_2022_web_Optimized.pdf) [прегледан 22 декември 2023].

**2022 г.** – Графичен дизайн на книжното тяло на годишник на СУ „Св. Климент Охридски“, ФНОИ, книга изкуства, том 115, ISSN 2738-7062. [https://fnoi.uni-sofia.bg/wp-content/uploads/2023/03/Godishnik\\_Kniga\\_Izkustva\\_FNOI\\_Volume115\\_2022\\_Knijno\\_Tialo\\_Fin\\_Optimized.pdf](https://fnoi.uni-sofia.bg/wp-content/uploads/2023/03/Godishnik_Kniga_Izkustva_FNOI_Volume115_2022_Knijno_Tialo_Fin_Optimized.pdf) [прегледан 22 декември 2023].

**2022 г.** – Цялостен графичен дизайн на каталог „ГРАФИЧНАТА ОБРАЗНОСТ – НОВА РЕАЛНОСТ“, реализиран по проект „Графичната образност – нова реалност“, София: “Ars Millennium MMM” Foundation for Art and Culture, 2022, ISBN 978-954-2950-53-0. (финансирано по проект на ФНИ на СУ). СУ „Св. Климент Охридски“, Номер на договора: №80-10-190от27.05.2022.<[https://fnoi.uni-sofia.bg/artprojects/wp-content/uploads/VisualArts/Projects/Project\\_Graphic\\_Imagery\\_a\\_New\\_Reality/A\\_New\\_Reality\\_Body\\_Web\\_2022\\_Graphic\\_Imagery.pdf](https://fnoi.uni-sofia.bg/artprojects/wp-content/uploads/VisualArts/Projects/Project_Graphic_Imagery_a_New_Reality/A_New_Reality_Body_Web_2022_Graphic_Imagery.pdf) [прегледан 22 декември 2023].

**2022 г.** – Цялостен графичен дизайн на каталог „ЕКО-арт 2022 / ECO-art 2022“. Университетско издателство „Св. Климент Охридски“, София, 2022. ISBN 978-954-07-5486-

4. Изданието е финансирано от Фонд „Научни изследвания“ на СУ, в рамките на проект „ЕКО-арт 2022/ECO-art“, Номер на договора: 80-10-83 / 11.05.2022 г.

<https://www.facebook.com/ecoart2022> [прегледан 22 декември 2023].

**2022 г.** – Графичен дизайн на изданието „ПЕДАГОГИЧЕСКИ И СОЦИАЛНИ ИЗСЛЕДВАНИЯ“, Том 4. ISSN 2738-8298). [https://fnoi.uni-sofia.bg/magazine/index.php/educational\\_social\\_studies/issue/view/28](https://fnoi.uni-sofia.bg/magazine/index.php/educational_social_studies/issue/view/28) [прегледан 22 декември 2023]. Изданието е реализирано с финансовата подкрепа на Фонд научни изследвания на СУ „Св. Климент Охридски“ (проект „Електронните научни издания – 2022 предизвикателства и възможности в съвременния контекст“, номер на договора: 80-10-194 / 27.05.2022 г.). <https://fnoi.uni-sofia.bg/magazine> [прегледан 22 декември 2023].

**2022 г.** – Графичен дизайн на изданието „ПЕДАГОГИЧЕСКИ И СОЦИАЛНИ ИЗСЛЕДВАНИЯ“ (Том 3, ISSN 2738-8298). [https://fnoi.uni-sofia.bg/magazine/index.php/educational\\_social\\_studies/issue/view/25](https://fnoi.uni-sofia.bg/magazine/index.php/educational_social_studies/issue/view/25) [прегледан 22 декември 2023]. Изданието е реализирано с финансовата подкрепа на Фонд научни изследвания на СУ „Св. Климент Охридски“ (проект „Електронните научни издания – предизвикателства и възможности в съвременния контекст“, номер на договора: 80-10-19 / 27.05.2022 г.). <https://fnoi.uni-sofia.bg/magazine> [прегледан 22 декември 2023].

**2022 г.** – Графичен дизайн на изданието „СПЕЦИАЛНА ПЕДАГОГИКА И ЛОГОПЕДИЯ“ (Том 5, ISSN 2683-1384). [https://fnoi.uni-sofia.bg/magazine/index.php/special-edu\\_language-therapy/issue/view/27](https://fnoi.uni-sofia.bg/magazine/index.php/special-edu_language-therapy/issue/view/27) [прегледан 22 декември 2023]. Изданието е реализирано с финансовата подкрепа на Фонд научни изследвания на СУ „Св. Климент Охридски“ (проект „Електронните научни издания – предизвикателства и възможности в съвременния контекст“, номер на договора: 80-10-194 / 27.05.2022 г.). <https://fnoi.uni-sofia.bg/magazine> [прегледан 22 декември 2023].

**2021 г.** – Графичен дизайн на електронно списание „ВИЗУАЛНИ ИЗКУСТВА И МУЗИКА“ (Том 3, ISSN 2683-1392). Изданието е реализирано с финансовата подкрепа на Фонд научни изследвания на Софийски университет „Св. Климент Охридски“ (проект „Нови възможности и перспективи пред научните онлайн издания“, номер на договора: 3594/2021г.)([https://fnoi.unisofia.bg/magazine/index.php/visual\\_arts\\_and\\_music/issue/view/22](https://fnoi.unisofia.bg/magazine/index.php/visual_arts_and_music/issue/view/22) [прегледан 22 декември 2023].

Графичен дизайн на електронно списание „ПЕДАГОГИЧЕСКИ И СОЦИАЛНИ

ИЗСЛЕДВАНИЯ“ (Том 1, ISSN 2738-8298) Изданието е реализирано с финансовата подкрепа на Фонд научни изследвания на Софийски университет „Св. Климент Охридски“ (проект „Нови възможности и перспективи пред научните онлайн издания“, номер на договора:3594/2021г.).[https://fnoi.unisofia.bg/magazine/index.php/educational\\_social\\_studies/issue/view/20](https://fnoi.unisofia.bg/magazine/index.php/educational_social_studies/issue/view/20) [прегледан 22декември 2023] Графичен дизайн на електронно списание „СПЕЦИАЛНА ПЕДАГОГИКА И ЛОГОПЕДИЯ“ (Том 3, ISSN 2683-1384). Изданието е реализирано с финансовата подкрепа на Фонд научни изследвания на Софийски университет „Св. Климент Охридски“ (проект „Нови възможности и перспективи пред научните онлайн издания“, номер на договора: 3594 / 2021 г.). ([https://fnoi.unisofia.bg/magazine/index.php/special-edu\\_language-therapy/issue/view/21](https://fnoi.unisofia.bg/magazine/index.php/special-edu_language-therapy/issue/view/21) [прегледан 22 декември 2023]).

Изданието е реализирано с финансовата подкрепа на Фонд научни изследвания на Софийски университет „Св. Климент Охридски“ (проект „Нови възможности и перспективи пред научните онлайн издания“, номер на договора: 3594 / 2021 г.) (<https://fnoi.uni-sofia.bg/magazine/> [прегледан 22 декември 2023]).

**2021 г.** – Графичен дизайн на книжното тяло на годишник на СУ „Св. Климент Охридски“, ФНОИ, книга изкуства, том 114, ISSN 2738-7062. [https://fnoi.uni-sofia.bg/wp-content/uploads/2022/01/Godishnik\\_Kniga\\_Izkustva\\_FNOI\\_2021\\_Knijno\\_Tialo\\_for\\_Print-1.pdf](https://fnoi.uni-sofia.bg/wp-content/uploads/2022/01/Godishnik_Kniga_Izkustva_FNOI_2021_Knijno_Tialo_for_Print-1.pdf) **2021 г.** – Графичен дизайн на календар 2022 – април 2023 за катедра „Визуални изкуства“ към ФНОИ, СУ „Св. Климент Охридски“.

#### **Артистични изяви:**

**2024 г.** – Национална кураторска изложба „Дух и материя – инспирации“, 2024 галерия „Алма Матер“, СУ „Св. Климент Охридски“, България (изложбата е на преподаватели и студенти от катедра „Визуални изкуства“ (СУ, ФНОИ), НХА и ВТУ. И е по проект „Дух и материя – инспирации“ на ФНИ към СУ)

**2023 г.** – Международна 9-то Международно триенале на графиката София, 2023 , галерия на СБХ „Шипка 6“, София (журирана изложба). <https://sbh.bg/bg/izlojben-kalendar-izlojbi-sbh/9-mejdunarodno-trienale-na-grafikata-sofija-2023/8/1364> [прегледан 22 декември 2023].

**2023 г.** – Национална кураторска изложба „Вертикала и хоризонтала“– на преподавателите от катедра „Визуални изкуства“ на СУ, ФНОИ, 2023 Галерия „Алма

Матер“, СУ „ Св. Климент Охридски“, България / Познан, Полша / Ниш, Сърбия / Лодз, Полша. Участие в изложба на преподавателите от катедра, „Визуални изкуства“ ФНОИ, СУ „ Св. Климент Охридски“. Изложбата е посветена на 135-годишнината на Софийския университет и се осъществява със съдействието на ФНОИ.

**2023 г.** – Национална кураторска изложба „граничНО“ 2023 , градска художествена галерия „Христо Цокев“ – Габрово, (изложбата е по идея на сдружение „Изкуство в действие“, с куратор - Орлин Дворянов. Финансирана по програма от Национален фонд "Култура")

**2023 г.** – Международна графична кураторска изложба "ВИБРАЦИИ НА СТРУНИТЕ" 2023 БКИ Варшава, Полша, кураторски проект на доц. Милена Блажиева, с полски и български художници.

**2023 г.** – Международна самостоятелна изложба „Графичният дизайн – визуализация на идеи“ зала 12 на Нишкия университет, Сърбия, 2023. Изложбата се осъществява по покана на декана на Факултета за изкуства на Нишкия университет проф. дн Милена Иняц. [https://www.uni-sofia.bg/index.php/bul/novini/novini\\_i\\_s\\_bitiya/izlozhba\\_i\\_lekciya\\_na\\_gl\\_as\\_d\\_r\\_yavor\\_gr\\_ncharov\\_v\\_nishkiya\\_universitet](https://www.uni-sofia.bg/index.php/bul/novini/novini_i_s_bitiya/izlozhba_i_lekciya_na_gl_as_d_r_yavor_gr_ncharov_v_nishkiya_universitet) [прегледан 22 декември 2023]. [посетен на 14.03.2022]).

**2023 г.** – Национална самостоятелна изложба „Интеграция в алгоритми“, 2023 галерия „Алма Матер“, СУ, София, България (Самостоятелна изложба на Явор Грънчаров) [https://www.uni-sofia.bg/index.php/novini/novini\\_i\\_s\\_bitiya/integraciya\\_v\\_algoritmi\\_samostoyatelna\\_izlozhba\\_na\\_ofia.bg/index.php/novini/novini\\_i\\_s\\_bitiya/integraciya\\_v\\_algoritmi\\_samostoyatelna\\_izlozhba\\_na\\_yavor\\_gr\\_ncharov](https://www.uni-sofia.bg/index.php/novini/novini_i_s_bitiya/integraciya_v_algoritmi_samostoyatelna_izlozhba_na_ofia.bg/index.php/novini/novini_i_s_bitiya/integraciya_v_algoritmi_samostoyatelna_izlozhba_na_yavor_gr_ncharov) [прегледан 22 декември 2023].

**2022 г.** – Национална изложба „ЕКО 2022“ 2022 Галерия „Алма Матер“, СУ, София,

**2022 г.** – Международна изложба „АРТ-еко 2022“ 2022 Китен, България Международен симпозиум. Китен, България. Участие в международен арт симпозиум на екологична тема (10 – 16 септември 2022 г.). [https://www.uni-sofia.bg/index.php/bul/novini/novini\\_i\\_s\\_bitiya/mezhdunaroden\\_simpozium\\_art\\_eko\\_2022](https://www.uni-sofia.bg/index.php/bul/novini/novini_i_s_bitiya/mezhdunaroden_simpozium_art_eko_2022)> [прегледан 22 декември 2023].

**2022 г.** – Международна изложба „Болестрашице 2022“. Галерия „Пьотр Михайловски“,

Арборетум, Болестрашице, Полша. Следпленерна международна изложба „Болестрашице 2022“. Участие в международна изложба (8 – 14 август 2022 г.). [https://www.uni-sofia.bg/index.php/novini/novini\\_i\\_s\\_bitiya/na\\_plenera\\_bolestrashice\\_2022\\_byaha\\_izlozheni\\_tvo\\_rbi\\_na\\_prepodavateli\\_ot\\_katedra\\_vizualni\\_izkustva](https://www.uni-sofia.bg/index.php/novini/novini_i_s_bitiya/na_plenera_bolestrashice_2022_byaha_izlozheni_tvo_rbi_na_prepodavateli_ot_katedra_vizualni_izkustva) [прегледан 22 декември 2023].

**2021 г.** – Международна изложба “КООПЕРАТУВА 2” в БКИ. Изложбата “КООПЕРАТУВА 2” (седемнадесета колекция), с куратор проф. Марек Сак от Академията за изкуства „Вл. Стешеминки“, Лодз, Полша, беше представена в Българския културен институт във Варшава на 17 септември 2021 г. В изложбата участват автори от Полша, България, Литва и Словакия. [https://www.uni-sofia.bg/index.php/novini/novini\\_i\\_s\\_bitiya/prepodavateli\\_ot\\_katedra\\_vizualni\\_izkustva\\_uchastv\\_at\\_v\\_mezhdunarodna\\_izlozhba\\_v\\_blgarskiya\\_kulturen\\_institut\\_v\\_v\\_varshava](https://www.uni-sofia.bg/index.php/novini/novini_i_s_bitiya/prepodavateli_ot_katedra_vizualni_izkustva_uchastv_at_v_mezhdunarodna_izlozhba_v_blgarskiya_kulturen_institut_v_v_varshava) [прегледан 22 декември 2023].

#### **Членство в професионални организации:**

От **2022** до момента е член на Съюза на българските художници.

#### **Преподавателска дейност:**

Гл. ас. Явор Грънчаров е преподавател с голям опит. Знанията и практиките, които неговите студенти усвояват благодарение на неговата всеотдайност ги правят за много кратко време отлични професионалисти отличаващи се с високи постижения в конкурентна среда.

#### **Приноси:**

Авторът играе ключова роля в актуализирането на учебните програми по дисциплините на ОКС „Бакалавър“, по-специално „Графичен дизайн част 1“, „Графичен дизайн част 2“ и „Графичен дизайн част 3“. Освен това допринася за редактирането и на учебните програми по „Графичен дизайн и визуална комуникация“ в специалностите „Графичен дизайн“ и „Изобразително изкуство“. Развива модулите „Корпоративен дизайн“ и „Рекламен дизайн“, както и „Основи на предпечатната подготовка част I“. Освен това Грънчаров създава избираема дисциплина „Уеб дизайн“ в специалност „Графичен дизайн“. Този принос е от първостепенно значение, тъй като отчита динамичния характер на сферата на графичния дизайн, отговаряйки на бързите технологични промени, иновации и



тенденции в нея. Чрез осъвременяване на учебните програми авторът гарантира, че студентите получават образование, съобразено с най-новите тенденции, като ги въоръжава с умения, необходими за опериране в бързо променящата се област на графичния дизайн.

Явор Грънчаров активно допринася за създаването и използването на визуални материали, предназначени специално за обучение по графичен дизайн. Тези материали, под формата на подробни и структурирани презентации, служат като ценни ресурси за преподаване на различни дисциплини. Фокусът е върху предаването на знания за специализиран софтуер за дизайн и предпечат, създаване на рекламен и корпоративен дизайн и прилагане на основни елементи и принципи на графичния дизайн в съответствие със съвременните разбирания. Въздействието на тези визуални материали се простира отвъд конвенционалните методи на обучение. Те не само стимулират интереса и вниманието сред студентите, но и служат като ефективни инструменти за подготовка на студентите за техните професионални начинания в областта на дизайна. Трябва да се отбележи, че авторът е адаптирал някои визуални материали за онлайн обучение, демонстрирайки гъвкавост в отговор на предизвикателствата, поставени от пандемията от COVID-19 в България. По същество приносът на Грънчаров към актуализирането на учебната програма и създаването на визуални материали не само подобрява образователния опит за студентите, но също така отразява необходимостта да бъдем в крак с технологичния напредък и да гарантираме уместността на обучението по графичен дизайн в един бързо променящ се свят.

Авторът активно популяризира дейността на ФНОИ, и по-специално на катедра „Визуални изкуства“, чрез публична лекция на тема „Софтуер за графичен дизайн и използването му при създаване на визуални образи и послания“. Тази лекция, изнесена както пред български, така и пред чуждестранни студенти и преподаватели от Нишкия университет в Сърбия, се фокусира върху креативния процес на създаване на дигитални произведения, съобразени със актуални направления в графичния дизайн. Обръщайки внимание на централната роля на дигиталните технологии и съвременния софтуер, лекцията акцентира върху техниките, инструментите и индивидуалния креативен подход при създаването на дигитални произведения. Авторът също така подчерта значението на смесването на традиционното и дигиталното изкуство, избора на подходящ софтуер и

графични файлови формати и осигуряването на подходящи методи за печат за успешни резултати. Инициативата на Грънчаров за културен обмен между наши и чуждестранни висши училища допълнително допринася за по-широкия диалог в областта.

С над две десетилетия опит в графичния, рекламния дизайн и предпечатната подготовка, авторът има значителен принос за графичното оформление на книжни и онлайн публикации. Дизайните, представени в материалите, са в тясно съответствие с професионалния ангажимент на автора към катедра „Визуални изкуства“ и ФНОИ.

За отбелязване е, че използването на шрифтове с българска кирилица в изданията демонстрира типографски принос, който се придържа към стандартите за „хигиена на четене“. Графичните дизайни обхващат както традиционни печатни, така и дигитални издания, демонстрирайки набор от многостранни умения за адаптиране към различни носители. Освен това авторът участва активно в изготвянето на рекламни материали, сувенири и визуални материали за ФНОИ. Този стратегически подход играе жизненоважна роля за привличане на вниманието, насърчаване на връзки в рамките на образователната общност. Създаването на визуално привлекателни рекламни материали не само привлича интереса на потенциалните студенти, но и служи като мощен инструмент за популяризиране на цялостния имидж и начинания на факултета.

Забележителен принос на гл. ас. Явор Грънчаров е редизайнът на официалния уебсайт на ФНОИ. Ясната графична визия на автора значително подобрява комуникацията и взаимодействието в границите на образователната общност, повишавайки информираността на студентите за образователните процеси в рамките на факултета. Актуализацията на шаблона на системата за управление на съдържанието се придържа към съвременните стандарти, осигурявайки адаптивен дизайн, подобрена ефективност и непрекъснато актуализиране на образователната информация. Оптимизираната структура и навигация на сайта улесняват бързия и лесен достъп до съдържанието му, като това допринася за по-ефективното представяне на информацията. Този редизайн укрепва връзките между студентите и преподавателите, играейки ключова роля за успешното представяне на дейностите и функционирането на ФНОИ в онлайн пространството и дигиталните медии. Освен това, създаването на уебсайта "Artprojects", посветен на артистични проекти, изложби и подобни инициативи, допълнително подчертава приноса на

автора със специално разработен шаблон, който се грижи за уникалния характер на съдържанието.

Авторът организира значимо събитие, като провежда уъркшоп по графичен дизайн на плакат, предоставяйки безценна възможност както за български, така и за чуждестранни студенти. Този семинар се случва в рамките на проект „Трансформация за Европа“ (Transform for Europe). Творбите от уъркшопа стават неразделна част от изложбата „Пулсът на времето: 135 години Софийски университет“, представена в галерия „Алма Матер“, „Св. Климент Охридски“ през 2023 г. Заключителният етап на уъркшопа включва отпечатване на плакати, показващи творчеството на студентите. Тази инициатива не само обогатява образователния опит на участниците, но и допринася за артистичното и културно представяне на Софийския университет, като насърчава креативността и сътрудничеството между студентите.

Интригуващ принос на автора е създаването на поредица от 18 дигитални отпечатъка за самостоятелната изложба, озаглавена „Интеграция в алгоритми“. Тази изложба разглежда съвременните теми, свързани с развитието на изкуствения интелект (AI) и неговите последици за съвременното общество. Авторът, използвайки специализиран софтуер за дизайн и безплатни 3D програми, заедно със специално разработени текстури, тества различни творчески начини на изразяване и методи за визуализация. Дигиталните произведения на изкуството предлагат провокираща мисълта артистична гледна точка за интеграцията човек-машина, без директно да се „позовава на трансхуманизма“. Като въвлича зрителите във философско и естетическо изследване на технологичните тенденции, колекцията повдига въпроси за несигурността, неравенството и етиката в контекста на AI. Този принос надхвърля простото артистично изразяване, обогатявайки публичния дискурс за общественото въздействие на технологичния напредък. Друг забележителен момент е най-новата работа на Грънчаров - "Contemporary 5", която бележи преход от двуизмерен към триизмерен печат. Тази еволюция отваря нови хоризонти за артистична изява, позволявайки създаването на триизмерни форми и структури с помощта на различни материали. Творбата не само е ключов момент в работата на автора като художник, но и като преподавател. Внедряването на 3D програми демонстрира ангажираността на Грънчаров към разширяване на творческите граници и реализиране на нови проекти и

провокиращи мисълта перспективи за пресечната точка на изкуството и изкуствения интелект. Тези приноси не само обогатяват артистичния пейзаж, но също така стимулират важни разговори за последиците от технологичния прогрес върху обществото.

Друг принос на автора е в старателно подготвената и представена за публикуване цялостна студия „Семиотика в графичния дизайн и визуалната комуникация“. Този научен текст е представен в Годишника на Софийския университет „Св. Климент Охридски“, ФНОИ. Изследването навлиза в различни аспекти, като задълбочено се анализират същността, мястото, ролята и значението на семиотиката като наука за знаците. Освен това, той изследва практическото приложение на семиотиката в областта на графичния дизайн, подчертавайки сложната връзка между семиотиката и визуалната комуникация. Изследването хвърля светлина върху последващата роля на графичния дизайнер като визуален артист осъществяващ връзките в съответна семиотична система.

#### **Заключение:**

Имайки предвид всичко, изложено до тук за Явор Грънчаров, неговите неоспорими постижения и заслуги в областта на графичния дизайн, много голямата му продуктивност и прецизен професионализъм в същата област, както и не по-малко значителното високо ниво на преподавателска му дейност, убедено предлагам на уважаемото научно жури да избере гл. ас. д-р Явор Спасов Грънчаров на академичната длъжност „доцент“ в Област на висше образование 8. Изкуство, Професионално направление 8.2. Изобразително изкуство (Графичен дизайн), за нуждите на Катедра „Визуални изкуства“, Факултет по науки за образованието и изкуствата, СУ „Св. Климент Охридски“.

Изготвил рецензията:.....

03.03. 2024

Проф. д-р Анна Цоловска